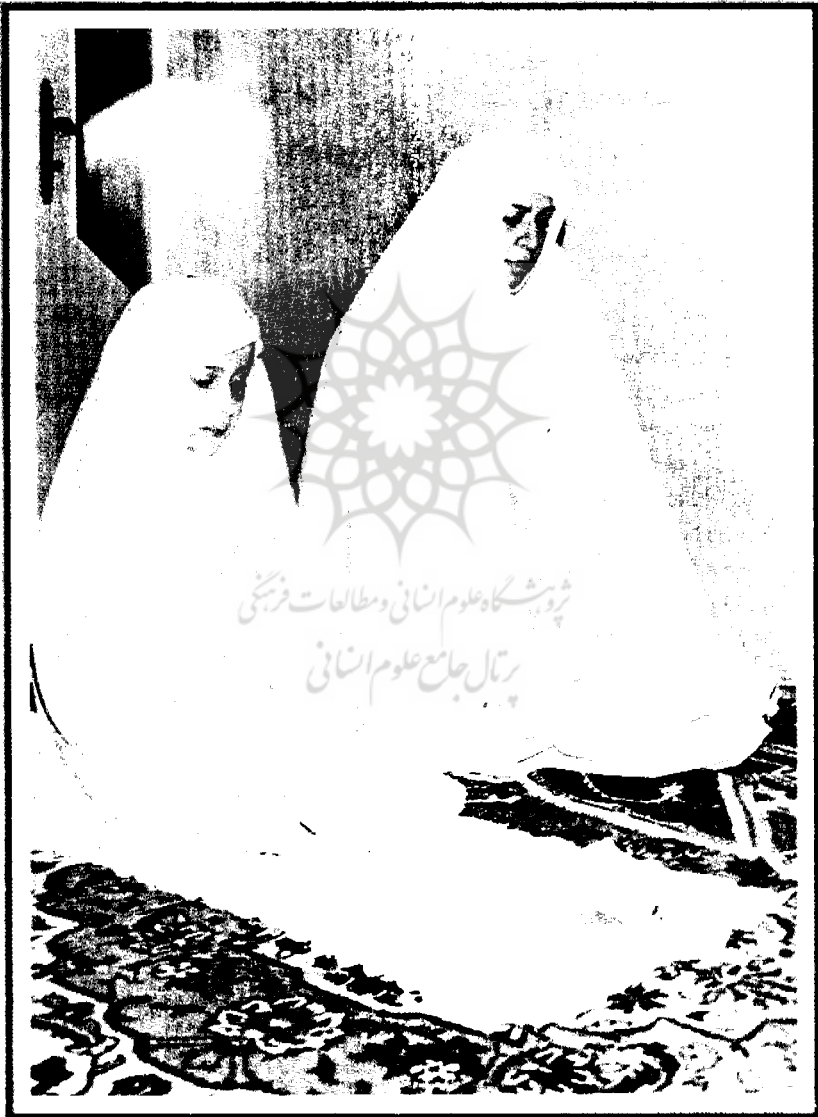

آزمون آموزشی نماز

مهدی دویبی

برای پدران و مادران

آنها سازد.

در آموزش مسائل و امور مذهبی در اسلام، تکیه بر الگوهاست. از جمله در ارتباط با نماز که پیامبر (ص) فرمود: "همانگونه نماز بخوانید که می بینید من می خوانم (مرا الگو و مدل قرار دهید و براین اساس پیش بروید). در جنبه رفتار نیز به ما توصیه کرده اند که هرکدام نمونه و الگو و شاهد و شهید باشید. کوچکتران شما از بزرگترها پیروی کنند و بزرگان شما در رفتار نیک به کوچکتران تأسی جویند.

حال اگر می خواهید بدانید که: "آیا الگویی خوب و مناسب برای فرزندان در ارتباط با نماز هستید؟" با تکمیل آزمون آموزشی زیر، خود را بسنجید.

راهنمای آزمون

مطالب آزمون را به دقت بخوانید. اگر پس از خواندن هر مورد با خود می گویند: "تقریباً در خانه ما هم همیشه چنین است"، ۲ نمره برای خودتان منظور کنید. "گاهی چنین است"، ۱ نمره برای خودتان منظور کنید. "به ندرت چنین است" یا "هرگز چنین نیست"، نمره صفر را برای خود در نظر بگیرید.

و اینک آزمون:

(۱) - در خانه ما، حداقل یکی از اعضای خانواده، هنگام مغرب، اذان را با صدای بلند قرائت می کند.

(۲) - در خانه ما، حداقل یکی از اعضای خانواده، نماز شب را بطور منظم می خواند.

(۳) - در خانه ما، همه اعضای خانواده، نمازهای یومیّه خود را می خوانند (به شرط

مقدمه

از عواملی که در تربیت و سازندگی انسان پس از وراثت اثر دارند، محیط و یکی از اجزای محیط موضوع الگوهاست. توضیح آنکه انسان در مسیر تربیت تحت تأثیر عوامل متعددی است که به شرح زیر قابل ذکر است:

۱- پدر و مادر که دارای دو دسته تأثیر وراثتی و محیطی هستند.

۲- برادران و خواهران و دیگر اعضای که در خانواده زندگی می کنند و نقش محیطی دارند.

۳- دوستان و معاشران و افرادی که با فرد جرگه اجتماعی را تشکیل می دهند.

۴- معلم، مدیر، ناظم و مستخدم مدرسه که دارای نقش راهنمایی و انضباطی هستند.

عوامل فوق فکر و مثنی زندگی، موضع گیری ها، فلسفه حیات، ادبیات و هنر، آداب و رسوم، سنت ها و شعایر، دانش و موارث فرهنگی خود را به فرد منتقل می کنند.

آنچه در تربیت اهمیت بسزایی دارد، نقش الگوهاست که از عوامل انسانی منشأ می گیرد و موجبات صلاح یا فساد آدمی را در زندگی فراهم می آورد. البته این امکان برای ما وجود ندارد که همه الگوهای اجتماعی را تحت ضابطه و کنترل درآوریم، ولی این امر مانع از آن نیست که بخشی از الگوها را که در اختیار خودمان است، تحت کنترل قرار دهیم.

نخستین گروه راهنمایی برای فرزند، پدر و مادر و احياناً برادر و خواهر بزرگتر از او هستند. او گفتارها و رفتارها، اداها و اطوار دیگران را می بیند و می کوشد خود را همانند

خانه، رفتن به میهمانی و ... چاره‌اندیشی کرده‌ایم.

(۱۵) - با فرزندان به مساجد و جلسات مذهبی و ... می‌رویم.

(۱۶) - به فرزند خود فرصت می‌دهیم که سؤالاتش را دربارهٔ نماز مطرح کند و به او کمک می‌کنیم که کلمات نماز را به درستی بیان کند.

(۱۷) - با فرزند خود از مزایای نماز صحبت می‌کنیم و روایات مربوط به آن را برای او می‌خوانیم.

(۱۸) - در مورد نماز با مسؤولان مدرسهٔ فرزندان هماهنگی‌های لازم را ایجاد می‌کنیم، به گونه‌ای که خانه و مدرسه در جریان تحولات او در زمینهٔ نماز قرار دارند.

(۱۹) - فرزند ما می‌داند که انتظار داریم نماز را به موقع و خوب بخواند.

(۲۰) - آنچه را که از فرزندان در ارتباط با نماز تسوق داریم، خودمان نیز آن را انجام می‌دهیم.

(۲۱) - نماز جماعت، حداقل هفته‌ای یک بار به صورت خانوادگی در خانه ما، اقامه می‌شود.

(۲۲) - به هنگام سفر، در اولین فرصت که به دست می‌آید، نماز را می‌خوانیم و بعد بقیهٔ راه را ادامه می‌دهیم.

(۲۳) - حداقل یکی از اعضای خانوادهٔ ما، نماز را آنچنان با طمأنینه و خوب می‌خواند که می‌تواند برای اعضای دیگر خانواده الگوی مناسبی باشد.

(۲۴) - در خانه هنگام تدوین برنامه‌های روزانه، حتماً وقتی را برای اقامهٔ نماز، در نظر می‌گیریم و آن را از قبل پیش‌بینی و اعلام می‌کنیم.

(۲۵) - حداقل دو نفر از اعضای خانوادهٔ ما

تکلیف).

(۴) - در خانه ما، حداقل یکی از اعضای خانواده مقید است تمامی نمازهایش را اول وقت بخواند.

(۵) - در جایجایی‌های درون شهری، موقع فرارسیدن وقت نماز، مقید به اقامهٔ نماز هستیم.

(۶) - در خانه ما، همگی اعضای خانواده دارای سجاده و جانماز مخصوص به خود هستند.

(۷) - در خانه ما، هنگام اقامهٔ نماز یکی از اعضای خانواده، بقیهٔ اعضا حرمت نماز او را نگه می‌دارند و از سرو صداهای بی‌جا ممانعت می‌کنند.

(۸) - هیچ‌کدام از اعضای خانوادهٔ ما با کسی که نماز نمی‌خواند، رابطهٔ نزدیکی ندارند.

(۹) - هنگام حضور در مهمانیها و یا وقتی که مهمان داریم، به هنگام فرارسیدن وقت نماز، مقید هستیم که نماز را بیاداریم.

(۱۰) - در خانه ما، وقت‌های مشخص و منظمی برای خواندن نماز و قرائت قرآن و دعا در نظر گرفته شده است.

(۱۱) - در خانه ما، به خواندن نماز و دعا، بیش از مهمانی رفتن، تماشای تلویزیون و کارهای دیگر اهمیت داده می‌شود.

(۱۲) - وقتی فرزند ما نمازش را بموقع و خوب می‌خواند، در حضور دیگران او را تشویق می‌کنیم، از او تمجید می‌کنیم و به او می‌بالیم.

(۱۳) - در خانه برای فرزندان یک جای مخصوص (دارای سجاده، مهر، تسبیح، کتاب دعا، قرآن و ...) تهیه کرده‌ایم، و وقتی او مشغول مناجات است، مزاحمش نمی‌شویم.

(۱۴) - برای عواملی که فرزندان را از اقامهٔ نماز باز می‌دارد، (مثل تلویزیون، انجام کارهای

مقید هستند ضمن اینکه برای نمازهای یومیّه خود اذان و اقامه را بگویند، تعقیبات هر نماز را نیز به جا آورند.

***

نتیجه آزمون :

- اگر مجموع نمراتی که به خود داده‌اید از ۳۶ بالاتر است، شما می‌توانید الگوی مناسبی برای فرزندانان باشید.

- اگر مجموع نمراتی که به خود داده‌اید بین ۲۴ تا ۳۶ است، با توجه بیشتر به بعضی از مواردی که در آنها نمره کم گرفته‌اید، می‌توانید الگوی مناسبی برای فرزندانان باشید.

- اگر مجموع نمراتی که به خود داده‌اید بین ۱۲ تا ۲۴ است، الگویی معمولی برای فرزندانان هستید و باید بیشتر از اینها مراقب باشید.

- اگر مجموع نمراتی که به خود داده‌اید کمتر از ۱۲ است، هرچه سریعتر، با تجدید نظر در چگونگی توجه خود به نماز، الگویی مناسب برای فرزندانان شوید.

***

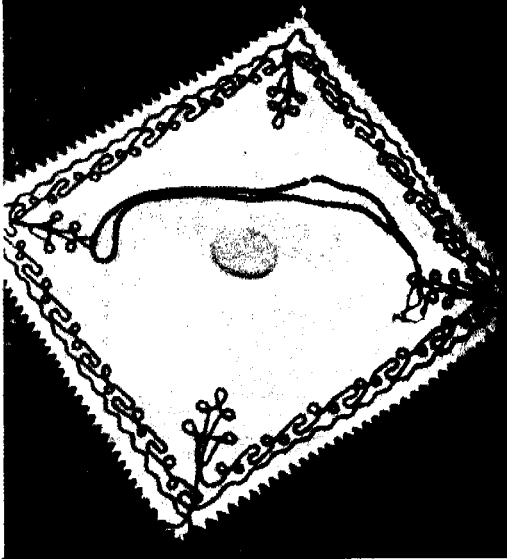
در خاتمه توجه اولیای محترم را به نکاتی مهم در این زمینه معطوف می‌داریم:

۱- والدین خواسته و ناخواسته مرجع تقلید کودکان و این مرجعیت باید پسندیده باشد.

۲- کودکان از والدین خود انتظار دارند که کار و فکر و عملشان یکسان باشد. به عبارت دیگر اگر درسی را به کودکان می‌دهند، خود خلاف آن را عمل نکنند.

۳- گاهی از سوی اولیا شنیده می‌شود که به فرزند خود می‌گویند: "آنچنان که من می‌گویم رفتار کن و کاری به رفتار من نداشته باش." این تذکر، سخنی بی‌مایه و بی‌ارزش است.

۴- کوشش‌ها باید متوجه این امر باشد که

گفتار و رفتار ما براساس تعالیم مکتب باشد، تا بتوانیم نسلی مکتبی بی‌روانیم.

۵- والدین باید مراقبت کنند که الگوهای ناصواب را به خانه خود راه ندهند.

۶- توجه به سازندگی و عرضه الگوهای سالم برای سالهای اولیه زندگی طفل ضروری است.

۷- و سرانجام به شما پدران و مادران

می‌گویم که اگر می‌خواهید زنده بمانید و با مرگ ظاهری شما، نامتان از خاطر نرود، اگر می‌خواهید از شما به خیر و صلاح یاد کنند و فرزندان شما مایه سعادت و حسنات باقیه شما باشند، بکوشید خود را بسازید و الگوهای درستی برای فرزندان خود باشید. آینده خیر و سعادت آمیز شما بسته به طرز عمل شماست. اگر فرزندان شما پاک و باصفا بمانند، شما زنده هستید و گرنه مرده‌اید. والسلام

پاورقی:

۱- تربیت و سازندگی، دکتر علی قائمی